

กองกฎหมาย
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

SOP-กม.-01

AAA = ตัวอักษรย่อหน่วยงาน เช่น กพร, กอก
XX = เลขลำดับที่ เช่น 01, 02, 03, ... (หน่วยงานกำหนดเอง)

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน
เรื่อง
กระบวนการพัฒนามาตรฐานกฎหมาย

จัดทำโดย	ทบทวนโดย	กำกับดูแลโดย
นายธีระ ละมุลตรี	นายศิริพงษ์ ชูสังข์	นายสุภัทร บุญส่ง รท.พอ.กม.
วันที่ 12 พฤษภาคม 2565	วันที่ 12 พฤษภาคม 2565	วันที่ 12 พฤษภาคม 2565

รายละเอียดการแก้ไขเอกสาร

วันที่บังคับใช้	แก้ไขครั้งที่	รายละเอียด
(วันที่เริ่มใช้)	00	ออกเอกสารครั้งแรก
		(รายละเอียดการแก้ไข)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นคู่มือประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติของกองกฎหมายให้มีมาตรฐานและถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

2. ขอบเขต

ขอบเขตของคู่มือการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ครอบคลุมตั้งแต่ (1) กองกฎหมายศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง (2) การยกร่างพระราชบัญญัติ (3) การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติ (4) การจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

3. คำจำกัดความ

ส.ป.อ. หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

อ. หมายความว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

4. หน้าที่ความรับผิดชอบ

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม : ลงนามในหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม : ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง รวมทั้งการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อเห็นว่ามีจำเป็นต้องมีการปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ จึงดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติให้เสร็จเรียบร้อย และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

5. กรอบแนวคิดการออกแบบกระบวนการ

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีกฎหมายที่ทันสมัยและสามารถส่งเสริมและสนับสนุนการทำงาน of กระทรวงฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ความต้องการ/คาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	การมีกฎหมายที่สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการอุดมศึกษา รวมไปถึงยุทธศาสตร์ของประเทศ
ข้อกำหนดด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562
ประเด็นด้านประสิทธิภาพที่ต้องเร่งปรับปรุง	การจัดทำแผนการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง

6. ข้อกำหนดที่สำคัญ (เพื่อนำไประบุในข้อ 9. ขั้นตอนและมาตรฐานการปฏิบัติงาน)

ข้อกำหนดที่สำคัญ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
การเสนอร่างพระราชบัญญัติ	ร้อยละของจำนวนร่างกฎหมายที่พิจารณาแล้วเสร็จภายใน 45 วัน	1 = 50% 2 = 60%

	นับจากวันที่ได้รับเอกสาร/ข้อมูล ครบถ้วนสมบูรณ์	3 = 70% 4 = 80% 5 = 90 %

7. ระบบติดตามประเมินผล

ติดตามผลการดำเนินงาน รอบระยะ 6 เดือน และ 12 เดือน

9. ขั้นตอนและมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ขั้นตอน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	มาตรฐานงาน/ วิธีการควบคุมคุณภาพ	แบบฟอร์มที่ใช้	เอกสารอ้างอิง
1	ขั้นตอนการตรวจสอบและทบทวนกฎหมาย	นิติกร เจ้าของเรื่อง ผอ.กกม.	2 เดือน	- ทบทวนกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง เมื่อมีผู้ร้องเรียนหรือเมื่อกฎหมายมีการใช้บังคับครบทุก ๕ ปี - ตรวจสอบกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบว่า ก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ และมีความจำเป็น ต้องแก้ไขกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบหรือไม่ - ตรวจสอบว่า ในปัจจุบันมี ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในเรื่องใด และกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบันสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้หรือไม่ หรือมีความจำเป็นต้องยกร่างกฎหมายในเรื่องต่างๆ ขึ้นใหม่หรือไม่	-	- หนังสือร้องเรียน หรือ รายงานผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหา - รายงานผลการทบทวนกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ
2	พิจารณาว่า จะเห็นชอบให้มีการยกร่างหรือปรับปรุงกฎหมายหรือไม่	ปอว.	6 เดือน	-	-	หนังสือสั่งการ และข้อมูลนโยบายที่

ขั้นตอน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	มาตรฐานงาน/ วิธีการควบคุมคุณภาพ	แบบฟอร์มที่ใช้	เอกสารอ้างอิง
						เห็นชอบให้ ดำเนินการยกร่าง กฎหมาย
3	ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล	นิติกร เจ้าของเรื่อง	6 เดือน	- รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ปัญหา และอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ - ศึกษานโยบายและความเห็นของส่วนราชการภายในกระทรวง - วิเคราะห์และวิจัยข้อมูลที่ได้จากการศึกษา - ดำเนินการยกร่างหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายในเรื่องนั้นๆ ทั้งนี้ ในขั้นตอนนี้ อาจแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาข้อมูลดังกล่าวได้	-	รายงานผลการศึกษาประกอบด้วย - การรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ปัญหาและอุปสรรค ในเรื่องดังกล่าว - รายงานผลการศึกษา กฎหมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งนโยบายและความเห็นของส่วนราชการในกระทรวง - รายงานผลการวิเคราะห์และวิจัยข้อมูลทั้งหมดและ

ขั้นตอน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	มาตรฐานงาน/ วิธีการควบคุมคุณภาพ	แบบฟอร์มที่ใช้	เอกสารอ้างอิง
						จัดทำเค้าโครง แนวคิดในการยก ร่างหรือแก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย
4	พิจารณาร่างกฎหมาย	นิติกร เจ้าของเรื่อง ผอ.กกม.	5 วัน	- นิติกรเจ้าของเรื่องเสนอร่าง กฎหมายให้ ผอ.สนก. พิจารณา - พิจารณาร่างกฎหมายที่นิติ กรเจ้าของเรื่องจัดทำ	-	ร่างกฎหมายที่ ผ่านความ เห็นชอบของ ผอ. กกม.
5	การกำหนดวิธีการรับฟังความคิดเห็น กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย และคำถาม	นิติกร เจ้าของเรื่อง ผอ.กกม.	5 วัน	กำหนดวิธีการรับฟังความ คิดเห็น ตรวจสอบกลุ่มผู้มีส่วน ได้เสียที่จะรับฟังความคิดเห็น และคำถามที่ใช้รับฟังความ คิดเห็น	-	ข้อเสนอวิธีการ รับฟังความ คิดเห็น กลุ่มผู้มีส่วน ได้เสียที่จะ รับฟังความ คิดเห็น และ คำถามที่ใช้รับฟัง ความคิดเห็น
6	การรับฟังความคิดเห็น	วิเคราะห์ผลการ รับฟังความ คิดเห็น	ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน	รับฟังความคิดเห็นผ่าน เว็บไซต์ สำนักงาน ปลัดกระทรวงหรือกระทรวง หรือการรับฟังความคิดเห็น	-	รายงานผลการ รับฟังความ คิดเห็น

ขั้นตอน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	มาตรฐานงาน/ วิธีการควบคุมคุณภาพ	แบบฟอร์มที่ใช้	เอกสารอ้างอิง
				ผ่านช่องทางอื่น เช่น การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น		
7	วิเคราะห์ผลการรับฟังความคิดเห็น	นิติกรเจ้าของเรื่อง	30 วัน	- นำความคิดเห็นมาวิเคราะห์และแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย	-	- รายงานการวิเคราะห์ผลการรับฟังความคิดเห็น - ร่างกฎหมายที่แก้ไขตามข้อเสนอ
8	พิจารณาผลการรับฟังความคิดเห็น	นิติกรเจ้าของเรื่อง ผอ.กกม.	7 วัน	- พิจารณาผลการรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลในการแก้ไขปรับปรุงร่างกฎหมายตามความคิดเห็น - นำความคิดเห็นมาวิเคราะห์และแก้ไขปรับปรุงร่างกฎหมาย	-	สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและร่างกฎหมาย
9	เสนอร่างกฎหมายต่อ ปอว.	นิติกรเจ้าของเรื่อง ผอ.กกม.	7 วัน	- จัดทำหนังสือถึง ปอว. เพื่อให้ความเห็นชอบเสนอร่างกฎหมายต่อ รมว.อว. - ลงนามอนุมัติ	-	- หนังสือถึง ปอว.

10. การบริหารความเสี่ยง

ประเด็นความเสี่ยง	แนวทางการควบคุมความเสี่ยง
กรณีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ครบกำหนดระยะเวลา 15 วัน แต่ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายนั้นๆ	การประชาสัมพันธ์ให้สถาบันอุดมศึกษาและบุคคลที่เกี่ยวข้องทราบถึงวิธีการแสดงความคิดเห็นและประโยชน์ของการแสดงความคิดเห็น

11. การประเมินผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

ด้าน	ผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้น	มาตรการป้องกัน/แก้ไขผลกระทบทางลบ	ตัวชี้วัดการจัดการผลกระทบทางลบ
เศรษฐกิจ :	ไม่มีผลกระทบทางลบ	-	-
สังคม :	ไม่มีผลกระทบทางลบ	-	-
สาธารณสุข :	ไม่มีผลกระทบทางลบ	-	-
สิ่งแวดล้อม :	ไม่มีผลกระทบทางลบ	-	-

12. การควบคุมบันทึก

บันทึก	เก็บไว้ที่หน่วยงาน	เก็บไว้อ้างอิง
เอกสารประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติ	3 ปี	3 ปี

13. การบริหารสารสนเทศ

รายการสารสนเทศที่จำเป็น	รูปแบบ	ระยะเวลา/ความถี่
ข้อมูลชื่อหน่วยงาน ที่อยู่ และเบอร์โทรศัพท์ติดต่อของผู้ประสานงานของสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตาม และประสานการดำเนินการในการจัดทำรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย	ไฟล์สแกนและไฟล์ word	ทุกครั้งที่ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลง

14. สมรรถนะบุคลากรที่จำเป็น

บุคลากรที่เกี่ยวข้อง	สมรรถนะที่จำเป็น	การฝึกอบรม/พัฒนาที่จำเป็น
นิติกร (ปก./ชก.)		1. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
	ความรู้ที่จำเป็น :	2. การบริหารจัดการข้อมูลพระราชบัญญัติที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
	1. พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562	

	2. พระราชบัญญัติที่อยู่ในความรับผิดชอบ ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	
	ทักษะที่จำเป็น :	
	1. การใช้คอมพิวเตอร์	
	2. การจัดการข้อมูล	